

Становлення інноваційної моделі розвитку економіки України: проблеми центральної влади і регіонів

На основі аналізу економічних показників проілюстровано, що інноваційна складова української економіки з року в рік скорочується. Окреслено основні причини такого положення та шляхи виведення економіки держави на інноваційну модель розвитку.

Ключові слова: інноваційна складова економіки, інноваційна модель розвитку.

Економічні показники розвитку України в останні півтора роки свідчать про стан глибокої рецесії. Безпрецедентне падіння об'ємів промислового виробництва, скорочення інвестицій в основний капітал, зростання безробіття, збільшення дефіциту держбюджету і зовнішніх запозичень, різке падіння життєвого рівня населення є результатом не стільки глобальної фінансової кризи, скільки реалій господарської системи країни.

Вихід з цієї ситуації можливий лише на основі створення нової економічної моделі розвитку країни. Реанімувати економіку, орієнтовану на сировинні ринки і старі традиційні технології, неефективно і безглуздо – це шлях в нікуди.

Традиційні підходи і джерела економічного зростання себе вичерпали. Тому останніми роками в світі активно розгортається процес становлення постеконічної «транsrинкової» цивілізації, яка характеризується запереченням ринку в традиційних його параметрах і формах та переходом до нової філософії суспільства постринкового розвитку, економіка якого базується на знаннях.

Головне питання зараз – з чим виходити з глобальної фінансової кризи, як правильно визначити напрями і «шляхи» економічного зростання і способи їх державної підтримки, а від чого відмовитися.

Відповідь, на наше глибоке переконання, полягає у тому, щоб здійснити структурну перебудову української економіки на засадах створення інноваційної моделі її розвитку.

Слід сказати, що заяви про необхідність інноваційного шляху розвитку національної економіки не нові. Проте впродовж 18-річного періоду становлення країни необхідні умови і передумови для такого переходу не сформовані.

Так, наприклад, 10 років тому Верховна Рада вже схвалювала Концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку нашої країни, а уряд через п'ять років прийняв відповідну державну програму прогнозування такого шляху розвитку на 2004-2006 рр. Проте результати виконання цієї програми на практиці ніхто не відчув. Або інший приклад: у виступі на той час Прем'єр-міністра України В. Януковича на засіданні Верховної Ради 5 вересня 2006 р. заявлено: «Наш уряд повернеться до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, яка забезпечить і прискорене зростання і відповідно до неї – підвищення соціальних стандартів». Результат той самий – практично нульовий!

Тож сьогодні за об'єктивними умовами стану економіки і суб'єктивними підходами ми значно далі від інноваційних процесів, ніж 18 років тому.

Переконливим підтвердженням таких невтішних висновків стали парламентські слухання на тему «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобальних викликів», а також схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України 17 червня 2009 р. №680-р «Концепція розвитку національної інноваційної системи», в яких, як і в прийнятих раніше документах, відсутня необхідна глибина опрацювання даної проблеми, а головне, немає реальних науково обґрунтованих механізмів «запуску» інноваційної моделі, адекватної нинішньому стану української економіки і глобальним викликам сучасного світу.

Це тим більш сумно і не піддається розумному поясненню, оскільки вже раніше було прийнято 9 законів України, що визначають зміст, завдання і правове поле для забезпечення інноваційного шляху розвитку країни, а також понад 40 нормативних актів Уряду і міністерств.

І що в результаті? Ми не рухаємося вперед, навіть не стоїмо на місці, а відкочуємося назад. Інноваційна складова української економіки з року в рік скорочується і сьогодні не перевищує 6%. При цьому, лише близько 10 відсотків вітчизняних промислових підприємств впроваджує інновації, а понад 95 відсотків підприємств реалізує продукцію, яка не є новою на ринках. Тоді як інноваційна складова в країнах Євросоюзу – 60%, Південній Кореї і Японії – 65-67%, США – 78%. І проблема не в кількості коштів, виділених із бюджету на ці цілі, не в об'ємах інвестицій, а перш за все – в організації процесу інноваційного розвитку економіки і державного регулювання цими процесами.

З чого почати вирішення даної проблеми? Перш за все, необхідно визначити довгострокові цілі і пріоритети якісно нового змісту економічного розвитку країни, затвердити у Верховній Раді довгострокову стратегічну програму соціально-економічного розвитку України, яка має визначити дії будь-якого уряду на довгострокову перспективу, забезпечувати спадкоємність і контрольованість економічної політики.

Вкрай важливо невідкладно створити і забезпечити ефективне функціонування адекватної потребам часу системи державної організації і управління процесом інноваційного розвитку економіки. Світовий досвід показує, що роль держави в цьому питанні незрівнянно вагоміша, ніж при регулюванні традиційної економічної діяльності. У нас же дотепер усе робиться з точністю до навпаки.

За роки незалежності з прийнятих близько 500 державних програм, як показали наші дослідження, в повному обсязі не виконано жодної. У результаті величезні, за нашими мірками, державні кошти використані украй неефективно, що веде до втрати високотехнологічних, наукомістких, конкурентноздатних галузей народного господарства. При існуючій системі організації розробки, виконання і контролю ми приречені на невиконання будь-якої державної програми, при будь-яких джерелах її фінансування.

Причин немало, але головна та, що Уряд, Міністерство економіки, Міністерство фінансів, Мінпромполітики фактично ухилилися від процесу організації і управління соціально-економічними процесами в країні. Без вирішення цієї проблеми інноваційний шлях розвитку економіки як був, так і залишиться тільки на папері.

Справа ускладнюється і тим безперечним фактом, що на політичному олімпі досі триває боротьба в площині людей-особистостей, а не їх ідей і програм дій. Доленосне питання: чи здатна Україна надолужити багаторічне відставання від

розвинених країн – глобалізаторів, створити сучасну економіку нового типу, перейти на інноваційну модель розвитку, що забезпечує перш за все подолання бідності, гідну якість життя громадян – залишається поза увагою політиків, потенційних претендентів на пости Президента і Прем'єр-міністра, та і нині діючого уряду. А час не чекає. На поставлені питання треба дати відповідь суспільству – буквально сьогодні!

Багаторічну дискусію про стратегію розвитку української економіки і джерела її зростання можна звести до трьох напрямів:

Стратегія збереження – досягнення економічного зростання при існуючому стані справ, щоб уникнути соціальних проблем.

Стратегія захисту – зростання забезпечується за рахунок введення протекційністських заходів з метою стимулювання внутрішнього виробництва в рамках замкнутої ринкової економіки.

Стратегія конкуренції – зростання відбувається на основі відкритої ринкової економіки, яка дозволяє регіонам, усьому економічному потенціалу включитися у конкурентний простір на світових ринках і стимулює їх до цього.

Ось такий, у нас вибір! Виходячи з науково-технічного ресурсного потенціалу, очевидно, що третя стратегія, у рамках якої і можуть бути максимально реалізовані основні принципи інноваційної моделі розвитку, включення країни в процеси глобалізації і розподілу праці як суб'єкта, а не об'єкта, як це відбувається зараз, для України перспективніша. Але, так виглядає, що у виборі стратегії розвитку української економіки ми заблукали в цих «трьох соснах» стратегій.

Ось уже 18 років економіка незалежної України перебуває переважно в режимі стратегії збереження, хоча нас переконували або хотіли переконати в протилежному, посилаючись на вражаючі показники зростання ВВП, промислового виробництва, особливо останніми роками, до початку глобальної фінансової кризи.

Ще одна серйозна проблема, коріння якої лежить у теоретичній площині розуміння інновації як складної політекономічної і філософської категорії.

Нам видається, що на рівні державної політики ми не до кінця усвідомили глибинну суть інноваційної моделі розвитку економіки країни.

Інвестиційно-інноваційну модель у нас часто представляють спрощено: вкласти якомога більше інвестицій і на цій основі забезпечити якомога більшу частку інноваційної продукції. Це вузький, примітивний підхід до розуміння сучасного інноваційного процесу, підхід вчорашнього дня. Він був характерний для 60-70 років минулого століття, коли здійснювався перехід від екстенсивних до переважно інтенсивних чинників зростання економіки: у багатьох країнах відбулася структурна перебудова економіки, і вони перейшли до наступного, п'ятого, технологічного устрою.

Зараз під інновацією розуміється не просто перетворення результатів наукових досліджень у конкурентноздатні товари і прибуток, не просто автоматизм використання знань промисловістю і переведення витрат на наукові дослідження в економічний результат, а щось більше – комплексне соціально-економічне, наукове, технологічне і технічне явище.

У зв'язку з цим доречно нагадати класичне визначення інновації та інноваційної діяльності.

Інновації – новостворені (застосовані) або вдосконалені конкурентноздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення ви-

робничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які істотно покращують структуру і якість виробництва або соціальної сфери.

А під **інноваційною діяльністю** у сфері господарювання слід розуміти діяльність учасників господарських відносин, яка здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм із тривалими термінами окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя

Інноваційна діяльність розгортається у таких напрямках: здійснення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності; розробка, освоєння, випуск і реалізація принципово нових видів техніки і технологій; розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного стану; технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств для виробництва нової продукції або впровадження нових технологій.

Понад те, в сучасних умовах інновація одержала ранг філософії як рушійної сили суспільно-економічного розвитку стратегічного використання інноваційного ефекту. Це передбачає зміну основних акцентів у підході до інноваційного процесу – від наукових досліджень як таких до стратегії розвитку – наукові дослідження є життєво необхідними, якщо вони складають органічну частину стратегії підприємництва.

Тобто інновація перетворилася з **індикатора в парадигму** розвитку, в особливу форму поведінки і самовираження людини в процесі активного підприємництва.

У зв'язку з цим варто звернути увагу на той факт, що сьогодні з поля зору учених і політиків випав найважливіший елемент ринку інновацій – рівень розвитку людей як носіїв ринкових відносин, вдосконалення їх економічної поведінки і мотивації, створення відповідних мотиваційних систем. Учені, які досліджують поведінку і діяльність людей, доводять, що населення – найцінніший ресурс у суспільстві або на підприємстві. Зміна економічних систем, перехід до інноваційної моделі розвитку ведуть за собою і зміну мислення, світогляду, цінностей, мотивації, а найголовніше – стимулів і зацікавлення для здійснення господарської діяльності, тобто поведінкової парадигми.

У цьому суть питання, бо інновація – не що інше, як суспільно-технічна еволюція суспільства, еволюція людського інтелекту.

Інновація сьогодні набула також рангу і форми стратегії **саморозвитку**, виїшла на **рівень концепції і політики** як держави, так і підприємства.

При такому підході стає очевидним, що ринок сам по собі не є каталізатором інновації, не викликає автоматичного підвищення науково-дослідної та інноваційної діяльності.

Ринок – необхідна умова інновації, а першочерговим завданням економічної політики держави є формування підприємницького середовища та інфраструктури, що забезпечує підвищення сприйняття і схильностей до інновацій суспільства в цілому і підприємців зокрема, тобто формування ринкового попиту на інновації.

Саме такий новий філософський підхід до розуміння суті інновації і ролі держави в цьому процесі дозволив таким у недалекому минулому відсталим державам, як Японія, Південна Корея, Тайвань, Сінгапур, Гонконг та іншим «азіатським тиграм», стати промислово розвиненими, технологічно передовими країнами з економікою інноваційного типу, що динамічно розвивається.

Практичний досвід цих країн свідчить також про те, що перехід до інноваційної моделі розвитку може бути здійснений за рахунок комбінації чотирьох найважливіших чинників: 1) експортно-промислова стратегія розвитку; 2) залучення іноземного капіталу; 3) державне регулювання економіки; 4) створення великих національних корпорацій.

Таким же шляхом ідуть і США, підкреслюючи, що інновація – це не лінійне, а дуже складне явище, яке вимагає особливого підходу, розуміння і різнопланових дій і заходів. До такого ж розуміння суті інновації підішли зараз і розвинені країни Європи.

У світлі цього варто ще раз підкреслити, що для переходу до інноваційної моделі розвитку економіки України недостатньо тільки підвищити частку фінансування на науку до 3 або більше відсотків ВВП. Необхідно змінити «філософію» формування як прибуткової, так і витратної частин бюджету, віддавши пріоритети інноваційним програмам, що забезпечують підтримку «точок зростання» і технологічні прориви в конкурентних галузях і виробництвах.

Тепер відповідь на питання – що означає перейти на інноваційну модель розвитку економіки України – очевидна.

Підкреслимо основне: інноваційний розвиток економіки країни – це процес суспільного виробництва, який характеризується збільшенням обсягів виробленої продукції і підвищенням її конкурентоспроможності, що досягається переважно за рахунок активного використання нових знань. Він супроводжується динамічними функціональними та структурними змінами економіки, розширенням її можливостей задовольняти потреби суспільного і особистого багатства.

Отже, проблема переходу до інноваційного розвитку економіки – це проблема пошуку і залучення в економіку інтелектуальних та інвестиційних ресурсів, об'єднання їх в єдиний потік.

Виникає і ще одне важливе питання: чи сформувалися в Україні необхідні умови і передумови для такого переходу і що заважає здійсненню такого переходу?

Можна констатувати, що в Україні до кінця ХХ ст. склалися деякі необхідні загальноекономічні умови для переходу на інноваційну модель розвитку:

- багатоукладна економіка з динамічно зростаючим приватним сектором;
- становлення ринкових принципів господарювання на основі ринкового механізму ціноутворення і ринку цінних паперів;
- подолана гіперінфляція, з'явилися перші паростки економічного зростання;
- збережений і реструктурований науково-технічний потенціал, що відповідає, за багатьма параметрами, європейським стандартам.

Разом з тим, став очевидним той факт, що нині до такого переходу повною мірою Україна ще не готова. І причина тут не тільки і не стільки у важких наслідках для економіки країни глобальної фінансової кризи.

До найістотніших проблем становлення інноваційної моделі розвитку української економіки можна віднести:

- низький рівень державного регулювання економічних процесів у цілому та інноваційної діяльності зокрема;
- невідповідність діючої, переважно галузевої, а не функціональної, системи органів державного управління, моделі інноваційного розвитку економіки;
- значний розрив в об'ємах ВВП на душу населення в Україні і країнах, що стали на шлях інноваційного розвитку;

- низька інвестиційна привабливість української економіки, що обумовлено нестабільністю політичного курсу, недосконалістю законодавства, корупцією і значними обсягами тіньової економіки, а також наростаючими розмірами боргових зобов'язань;
- відстала міжгалузєва і галузева структура економіки, висока енергомісткість і низька наукомісткість продукції;
- нерозвинена інноваційна інфраструктура, відсутність сучасних форм і стимулів розвитку науки.

Безумовно, всі підсистеми національної інвестиційної системи потребують збалансованого розвитку у напрямку гармонізації всіх стадій інноваційного процесу. Але особлива роль тут належить вітчизняній науці.

Необхідно кардинально змінити роль науки в країні, домогтися того, щоб науковий потенціал країни був потрібним перш за все у вітчизняній економіці, щоб створюваний інноваційний потенціал не зводився до механізмів «віртуальної економіки», мало пов'язаної з реальним сектором виробництва.

Сьогодні науковими дослідженнями за державний рахунок займаються 45 головних розпорядників бюджетних коштів. Витрати чималі – в 2008 р. на науку витрачено 5,3 млрд. грн. Але у нас ці кошти розосереджені. Хто тільки не займається фундаментальними і прикладними дослідженнями? Разом з Національною академією наук і провідними 6 міністерствами тут і Державне управління справами, і Національна служба посередництва і примирення, і навіть Інспекція з контролю за цінами.

Як показали перевірки Рахункової палати, результати наукових досліджень державні структури практично не контролюють і не координують. Реальних замовників на наукові розробки немає, і відповідно відсутній попит на інтелектуальну власність. Цінні напрацювання залишаються на полицях розробників, знецінюються і через 2-3 роки здаються в архів.

Міністерство освіти і науки замовляє наукові розробки без конкретизації споживачів, моніторингу впровадження, без визначення економічної і соціальної ефективності.

У системі Національної академії наук з існуючої загальної кількості об'єктів інтелектуальної власності за ліцензійними договорами використовується менше одного відсотка, такий самий стан і в галузевих академіях.

Щоб уявити стан справ у галузях науки, наведемо один приклад. У 2007–2008 рр. Мінпромполітики України було виділено 100 млн. грн. для реалізації Державної цільової програми підготовки і створення спеціальних технологій і матеріалів для виготовлення та модернізації озброєння і військової техніки. Здавалося б, усі складові реального інноваційного процесу в одних руках: від замовника інтелектуальної власності, виробника продукту і до конкретних споживачів. Але практично всі 100 млн. грн. перетворилися на незліченну кількість папок і залишилися припадати пилом на полицях незатребуваними. І це тільки один, але найтипівіший приклад «ефективності» витрачених коштів у галузевій науці.

Зі сказаного вище можна зробити гіркий висновок – сьогодні наука у нас існує і фінансується заради виживання самої науки. Створена ганебна система, коли наукові розробки, інноваційні рішення перебувають в одній площині, фінансуються в іншій, а споживач – у третій.

При цьому все списується на недостатнє бюджетне фінансування наукових установ і конкретних розробок. Проте світова практика показує, що науково-

технічний розвиток країни повинен відбуватися за рахунок власних ресурсів виробництва і кредитів банківської системи. Бюджетне фінансування, як правило, забезпечує тільки фундаментальну науку. Крім того, з бюджету можуть передбачатися витрати на відшкодування відсотків по кредитах, отриманих для впровадження нових технологій.

Таким чином, одним з основних джерел розвитку, зокрема шляхом інновацій, повинен стати прибуток.

Особливо слід підкреслити, що суть проблеми полягає не стільки в об'ємах бюджетного фінансування, скільки в системі управління цим процесом, у механізмі реалізації основних завдань інноваційної моделі розвитку.

Це наочно і об'єктивно засвідчили аудити ефективності, проведені Рахунковою палатою України в різних наукових установах. Вони також показали, що умови для впровадження інноваційної моделі розвитку економіки країни ще не створені.

Нагадаємо, що науковими дослідженнями займаються 45 головних розпорядників бюджетних коштів. Проте відсутня координація цієї роботи, слабо розвинена структура маркетингу, немає реальних замовників і головне – попиту на інтелектуальну власність на внутрішньому ринку.

Упродовж останніх п'яти років Уряд не визначає єдиної стратегії і основних напрямів фундаментальних досліджень з урахуванням національних інтересів і світових тенденцій у розвитку новітніх технологій. Все це є гальмом у реалізації державної інноваційної політики. Досить сказати, що нині з державного бюджету на наукову діяльність виділяється всього 2,5 відсотка його витратної частини.

Уся інтелектуальна власність, створена за рахунок державного бюджету, належить державі. Це багатомільярдна власність. І уряд повинен вирішити, яким чином в умовах ринкових відносин використовувати накопичений у науковій сфері потенціал, як забезпечити його затребуваність. Але саме це питання і не вирішене, тому напрацьовані інновації лежать на полицях і не впроваджуються, а в підсумку морально старіють і списуються.

У системі Національної академії наук з існуючої загальної кількості об'єктів права інтелектуальної власності за ліцензійними договорами використовується тільки 6%, а в галузевих академіях цей показник ще нижче.

Необхідно змінити форми і методи як організації самої науки, так і реалізації інноваційної політики. Нагадаємо лише два аспекти, за якими працювали аудитори Рахункової палати. Перший – прогресивна форма підтримки інновацій у вигляді *технопарків*. Сьогодні вона затиснута пресом необхідності багаторівневого узгодження проєктів і дискредитована практичними управлінськими діями, що не мають нічого спільного з ідеєю технопарків.

У той же час і колосальний зарубіжний досвід і практика роботи технопарків Інституту електрозварювання ім. Патона НАН України, Інституту монокристалів НАН України, Інституту напівпровідників НАН України і деяких інших переконливо свідчать про ефективність цієї форми розвитку нових технологій. Отже, повинен бути прийнятий порядок здійснення єдиної експертизи проєктів технопарків у Державному центрі експертизи з подальшою реєстрацією за місцем їх розташування. Все інші узгодження необхідно скасувати.

Ще одна перспективна форма – *технополіси*. Вони є на сьогодні найбільш динамічною і довершеною формою інноваційного розвитку. Принципова особливість технополісів – націленість на серійний випуск наукомісткої продукції, за-

безпечення регіонального економічного розвитку і соціальної сфери. Технополіси стали одним з головних факторів феномену стрибкоподібного розвитку низки країн і регіонів (Японія, Південна Корея, Тайвань, регіон Бангалор в Індії, «Силіконова долина», «Трієнгл» та інші технополіси в Америці). Нині в світі більше сотні технополісів.

У структурі вітчизняної економіки технополіси відсутні взагалі. В той же час у системі Національної академії наук наявні науковий потенціал, дослідні виробництва, відведення земельних ділянок для створення технополісів. Наприклад, у Києві – «Академмістечко», Інститут електрозварювання ім. Патона НАН України, в Харкові – Фізико-технічний інститут, на основі яких можна без особливих витрат створити технополіси. Це забезпечило б притік інвестицій, відродження значної дослідно-промислової бази НАН України і диверсифікацію економіки на основі наукоємних технологій 5-го і 6-го устроїв.

Саме технополіси як структури самостійного розвитку і містоутворювання можуть створити умови для стрімкого розвитку регіональних економік і дати могутній імпульс високотехнологічному розвитку України в цілому.

Необхідно використовувати й інші форми активізації інноваційних процесів у регіонах.

Ми переконані, що настав час повернутися і до питання про створення вільних економічних зон. Але створювати їх потрібно не як попало, реалізуючи містечкові і кланові інтереси, а на основі державного підходу і світового, зокрема китайського, досвіду створення і управління такими зонами. Вільні економічні зони за умови правильної організації справи, безумовно, можуть стати могутнім каталізатором інноваційного процесу в Україні.

Ефективніше в регіонах повинні використовуватися і субвенції з державного бюджету. Наведемо тільки два приклади, які красномовно свідчать про те, що регіональна влада далека від вирішення проблем інноваційного розвитку своїх територій.

Одним із джерел фінансування інноваційних проектів могли б стати субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення інвестиційних проектів, сума яких у 2008 р. склала 1,2 млрд. грн.

Однак аудити Рахункової палати показали, що ці кошти використовуються безглуздо і неефективно, скеровуються на фінансування виключно проектів місцевого значення, які не спрямовані на розвиток інноваційних технологій.

Ще один приклад неефективного використання бюджетних коштів для інноваційного розвитку територій – використання субвенцій, що виділяються з державного бюджету переможцям Всеукраїнського конкурсу проектних програм розвитку місцевого самоврядування. Тільки 37 програм переможців конкурсу з 2204, які здійснювалися в 2006-2008 рр., включали питання удосконалення організації і розвитку ефективних механізмів управлінських функцій органів місцевого самоврядування. На їх реалізацію було виділено 6,1 млн. грн., або всього 12% від загальної суми субвенцій. Але, навіть ті проекти, які включали питання створення інновацій, не відповідали визначенню інноваційного продукту. Таких проектів впродовж 2006-2007 рр. було виконано 54 на суму 12,3 млн. грн.

Недостатня робота проводиться у регіонах із формування необхідних умов для створення і ефективної діяльності кластерів, які, як показує досвід інших країн, є могутнім акумулятором ресурсів для інновацій саме на регіональному рівні.

Підсумовуючи вищесказане, слід підкреслити, що визначення напрямків інноваційного розвитку безпосередньо залежить від успішної інтеграції України в світову господарську систему і, в першу чергу, від євроінтеграційних процесів. Спроби держави серйозно змінити економічну ситуацію всередині країни без урахування глобальних економічних і політичних чинників приречені на неуспіх. Виходячи з цього і необхідно визначити основні пріоритети сучасної економічної політики.

Необхідно не тільки виробити доктрину, стратегію і законодавчу базу інноваційного розвитку України, тобто нову парадигму економічного зростання, але й розробити «дорожню карту» переходу до інноваційної моделі зростання національної економіки.

Якими ж бачаться основні механізми запуску цієї моделі, окрім вище названих?

По-перше. Здійснення глобальної корпоратизації національної економіки. Тільки транснаціональні компанії у глобалізованому світі визначають пріоритети розвитку світової економіки. Світ, як і раніше визнає лише сильних, поважає лише тих, хто здатний до самоствердження, здатний захищати власну свободу і цінності.

По-друге. Кардинальна зміна ролі фундаментальної і прикладної науки, щоб розробки українських учених не лежали на полицях, а втілювалися у виробництво. Необхідно створити всі нормативно-правові і фінансові умови для того, щоб цей механізм впровадження наукових розробок вітчизняних вчених у виробництво спрацьовував.

По-третє. Необхідні глибокі системні перетворення кадрової політики держави, а також усієї структури державного управління економічними процесами.

Тільки за умови пріоритетності інноваційного шляху розвитку можна здійснити структурну перебудову української економіки, подолати сировинний вектор її розвитку і утвердити Україну як конкурентноздатну високотехнологічну державу.

Симоненко В.К. Становление инновационной модели развития экономики Украины: проблемы центральной власти и регионов.

На основе анализа экономических показателей проиллюстрировано, что инновационная составляющая украинской экономики из года в год сокращается. Очерчены основные причины такого положения и пути выведения экономики государства на инновационную модель развития.

Ключевые слова: инновационная составляющая экономики, инновационная модель развития.

Symonenko V.K. Establishment of Innovative Model of Development of Economy of Ukraine: Problems of Central Power and Regions.

On the basis of analysis of economic indicators has been illustrated that the innovative constituent of the Ukrainian economy from year to year grows short. Principal reasons of such position and way of leading out of economy of the state on the innovative model of development are outlined.

Key words: innovative constituent of economy, innovative model of development.

Надійшло 01.10.2009 р.